ACADEMIA ROMÂNĂ — SECŢIUNEA LITERARĂ

TEXTE DE LIMBA DIN SECOLUL XVI

REPRODUSE ÎN FACSIMILE ÎNGRIJITE DE

I. BIANU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

ÎNTREBARE CREŞTINEASCĂ

TIPĂRITĂ DE DIACONUL CORESI
ÎN BRAŞOV LA 1560 ÎN TIMPUL
EPISCOPULUI SAVA AL ARDEA-
LULUI ŞI AL MITROPOLITULUI
EFREM AL ŢĂRII ROMÂNEŞTI

TIPARUL „CVLTVRA NAŢIONALĂ"
BUCUREŞTI
1925

ACADEMIA ROMÂNĂ   SECȚIUNEA LITERARĂ

TEXTE DE LIMBA DIN SECOLUL XVI

REPRODUSE ÎN FACSIMILE ÎNGRIJITE DE

I. BIANU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

I

ÎNTREBARE
ÎNTREBARE
CREŞTINEASCA

TIPĂRITĂ DE DIACONUL CORESI
ÎN BRAŞOV LA 1560 ÎN TIMPUL
EPISCOPULUI SAVA AL ARDEA-
LULUI ŞI AL MITROPOLITULUI
EFREM AL ŢĂRII ROMÂNEŞTI

TIPARUL „CVLTVRA NAŢIONALĂ"
BUCUREŞTI

CATECHISMUL ROMÂNESC DELA 1560

„ÎNTREBARE CREŞTINEASCĂ"

In zilele de 28—31 August 1921, Asociaţiunea culturală ardeleană «Astra» şi-a ţinut adunarea generală anuală la Sighetul Maramureşului, Cu această ocaziune «Asociaţiunea pentru cultura poporului român din Maramureş» a organizat o expoziţiune a ţinutului istoric, din care au coborît întemeietorii vechei Moldove.

La expoziţiune s'a adus dela comuna Ieud o carte veche în format 4° mic portativ, înnegrită de fum şi de vechime, având numai la sfârşit scoarţă de scândură învelită în piele, iar partea dinainte fiind ruptă şi stricată. Cartea cuprinde o *Culegere* sau *Adunare (Sbornic,* cum se numea cu terminul slavon) de mai multe cărţi religioase de slujbă sau de cetire, toate din secolul XVI, unele manuscrise, altele tipărite, unele în limba slavă, altele în cea română, iar una într'amândouă aceste limbi.

Trei din ele sunt deosebit de preţioase pentru filologia românească:

1. Catehism tipărit româneşte—n foi.
2. Pravila tipărită româneşte—12 foi.
3. *a)* Epistolia Domnului Hristos căzută din ceriu, text slavo-român—14 foi.

b) «învăţătură întru (cin)stita şi marea dumineca a Paştilor scrisă e de sfântul Ioan Zlatoust». — Româneşte— 12 pagine.

c) învăţătură la Sfânta Cuminecătură. — Româneşte (9 pagine).

Aceste texte fiind toate din epoca Coresiană (1560—1580), se reproduc în facsimile pentru marea lor însemnătate pentru istoria limbei şi literaturii române.

I

CATACHISMUL «întrebare Creştinească», este unicul exemplar cunoscut până acum din această ediţie, care este probabil o retipărite a ediţiei tipărite de Filip Maler (Philippus Pictor) la Sibiiu în 1544, din care nu s'a aflat până acum nici un exemplar [1]). Acest exemplar nu este complect,lipsind probabil numai o foaie dela început; el are 11 foi; pe întâiele trei feţe ale primelor două foi este tipărit un prolog, prefaţă,

[1]) Bibliografia românească veche, tom. I, pag.ai—23.

iar a 4-a faţă este albă. A fost descoperit între cele legate în cartea (Sbornicul) dela Ieud de Andreiu Bârseanu, chiar în timpul expoziţiei deîa Sighetdin 1921,pe atunci regretatul nostru coleg fiind Preşedintele Asociaţiei «Astra». Dânsul a comunicat Academiei la 11 Noemvrie 1921 descoperirea, a descris cărticica şi a publicat textul în transcriere în caractere latine în *Memoriile Secţiunii Literate,* Seria III, Tom. I, pag. 33—40-

Un studiu mai amănunţit aStrpfa preţioasei cărticele a fost publicat ded-lAlex. Rosetiîn revista *Romanici* (din Paris), tom. XLVIII (1922), pag. 321—334.

Acum se înfăţişează întreagă în reproducere în facsimile, în mărimea originalului, spre a servi ca document de studiu din toate punctele de vedere.

Indicaţiile bibliografice din titlul acestei ediţii sunt date ca probabile după convingerea editorului — fără a se arăta deocamdată motivele amănunţite.

Sunt tipărite cu roşu: titlul *«întrebare Creştinească»* de pe pagina 3, cuvintele *«întrebare»* şi *«răspuns»* tot deauna, titlul şi iniţiala K la «Crez» pe pap. 12 şi alte două titluri din cuprinsul «Crezului».

Hârtia nu are filigrană.

I. BIANU

31 Martie 1925.

6pT4TKK<J$BnHH€ HOîfM K ţ ^ e
• H€l€0€E<i K0T€5ln€pHTiE4c|)îl*
Ulîl ***Zoif*** • A • iYAHOTH * £ 6
\ :'îî^AHMK<lâîKp€MOK^ np € F p i
^ 140K^ CKpHCV if1Î4 • Al

,' --irt rperfGKAnpiâîÎEJ e p i i i c i ^ : «

Jî€gJ^**Kpâli.lBHKll|IHpl-** enKf|X

.l|J.|l5il**€':·:EXpHT6.** * li1HT^fi**ΛE**

ioO'TpX *, UlEKpCAffilClji]**ΠΛΗΛ**

. AÎÎ2ţ$KţT|!& KOpHMTţHH -Şî*

Atce AAH-sJ^îpa> A&fa&iț

• ***mp£*** EAi^HlH &lp€ iftHfIM (ttâ(!6
ÎIOflH * ^KXpO1d M4M^I4 E€NH I
« **C T t EipilHK|€ŞHS6ipH** KOțf'M*
M4HMIE CZ1€T$CK& H€^€THNA(
^ cih¥'$oifa?&ne't€ czcza^ck -
K)ta& ATp<&HC€A€ 4AT€ N€MHK&*
^iş&vHB itX nponoECA^H» o.0 io
ÎH ârtAH USÎÎ C$HlțIH riSpHHlțH •

•$H kXkA4YoCAOR€HÎ€ O^Hlție^

K^p€A6€ WMOÎfAL kpCIflHNL • pl
CncfMCi * WMOIfAE Kp€l|iHH& ^
• $CT€il€A4(UM * 1HH6*A^O* Kpfc
Ae • mii £i%fi ko^ml czmtl tq
,KMtA€A€ *AQVfO* • Cfoî dIEAd
I^ML 1HH6 KpfA€ #Y&WHÎ JR&
Kl?T€AOpt TdTLAL C$NT*
AoifMH£3€Oir K2HC€M **AdAxrfpi-**

?HN6Te KCMH KpC'jiHHk * (tâcni
mi * J^cm XC * **ATpiMpI** *'
KOlp?Ef/M* **4A€**K*p4 KZOțfH **Kpc**

^ilOplî; * OTCldXtt* i i i ! 1

* **mus** ncMhkj **^lieti**

i5 : **«ı** ii**iOTpif i i i** IcmcHftifc • **fi**

:; fteATM sihe rop^frife -Iac

' ifclf ' &ofMI!€5€of • - *-ătLOă*

âxpe/N TdTîvAL IICMOTpOf /•

; -ieiTp^ 'EOT^opfc ; ' • ***ăm***

: **ilt**''-KoîfMeil€**K^T0lfp4** - ^ - •

• ***'lipi*** '' **MlâlfCH** npop**WKi'** ' **îif€**

&€CHN4G *AiTf^Uțî-** 1%MV'

5*ibe koi/ehnt€ * **|icriofâei^>'**ˢ\

MH65€oif aatiov npiAANra mh
m AOf MH€5€H CTpÎHilli CISâH
E& » HofM I M AOMHXAXB '
ĂofMi€5lofAÎH TlQÎ/⁵ AX4'plci>
HOlfAL I t l np€/tsroifpd T4 *KlH€KH/
H0E4TL Hoif R€pH<|)îî* >4Tp€A"CX
Isism AoyM€N€K4 » _ **iniTjj**
TâTiTOf U)H MOifM^ Ț4 ?țfll
f>TlSlfJ€H -ClE€pH CX4BEH Jffâl .
MofÂTg ua Eofsc 'iiptimpii

: ' UiH K ^ 5 i XC :

! KOîf MM MOfATl KOftf E€f H

***mmmmm&t* iilni noăre ^ÎÎAI^**
^€fiiiăia^ * ^*dțsh*A *

Kiîii€ Ho4oTp€ cZAriifoiMi,
tcoynoişi aI^sh npcHOH> cîh!^
.cMipi*'ifiRCZM^p^icMi MifJl;

Hi 6l|jiifK^#'IUHEÎ4l|ÂKlB«t^;
"ITI IA <$>OAOC!> Eof*m* MMiîf•

mut €â€ M A I ,3$£p$ OIH# Meni
xm nG&Tp$ I A I ***B ş î m m î***

KjWAHHli* A^pifiț* i i ^ f i

S0l£H& E€CTH(S€ IIIH E€0€AÎ€ • **10**
)l€A4 T ^ & t t C $ i m i^MŞe.'

notam dimlm^< m^i |

14 AXMHH* **AoifMKejcl ^epin** •

" JIAOKOVTL ***&c&.*** **tic**#IB¥t& o|ii**S**

.-^KofT€. ***cimi'*** **ppinTS** «OH •.

I. iii-MiHîH * neAcpinf* Honîoi'. >

, | | \ \ '

noiiTi * Kiinlii%. tuli AriiInâTi;
nft /1,eho€ • 3ts4% 511 • p i e i
CTpMiTOltyA il)H ClOOlfH" A1€pH
mnmi4,t ă^mimă h t u o H •.

'|,€KJ KÎHK **llllîfâ6pl|îll^** ' fâAH^;!

Hfe^ilâTf :

i i e!h c ^ **M** - ' * ' . -

, *u **mm %uik&m m*** <•..:.-• • *!*

| 0 f l l e âfîAHAOpE E€0îp**€E4. • • .**

MĂpTOITpHCtlţie **oÎT**^EOT**€3E** pi **I**

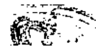
eilj1YC e4K4T€A€ * âlillfllEM^- î **5**

' CEOÎfAdTOlfAL **MWpqHAOpE** UfttEfi j

^ ^ . l e W i - - i f - p E l p T i 16 Tpf "

f - 3 ^ fxwotfic* * ' . * .

IJÎWGTOA& • Mâ#€H * SÎ *

1i)HA0**?*I^^**

dTlALHO0Tpî%î6 6L|iHArt6pH

Mm m&ţ&)\\|*z,j*<& **cţ>"'ie** boa t!

KoifML AiegH inşi iimnpen&MÂ

N.TL • ÎIHT4 UOdOTpA. ***Cll\im&,***

/HOdCtt rpepJ̦âA€A€,I1040fp€^ **;KO**

:)şşj^H»iiiftiiipifHf *M>mMarţi'*

• ! $*cn&NCit« Ao&to • *

jcpf uiîi *lumi rțmw* mi HCKO

•"^'**iAOfH epcimoftToptt** eiâtif «

AâT^fii ASXi|4 l e i i « i â «i •

5 n ;1t o if i ^ â â î i â i *w ț mkm*
J&B AQfM l J i O f **IUH** ***g§*** j

tare âofKpfp **Tfisofleu ci ^**

13 **TOptW, KlHIEw** ***tlț*****I.Hcâ'I^Of „.;**

^ f^gj^^

*'fa** *4* *ZtţîW*^^***Mâ*** **KITO**

| T € 4>ir***AoîfH** ȚOÎ/**pA€** AOVH

M4H Ci **ic** nOifTCMIi Ko|npHKA€

IflH H€gOH6 **CO**«4>A6TOlTAOlfH **U)H**

TpOVnOlf**AXH** • llHHIt ***ăA***

AKOlfH HOlffAC T|fEOVAl|**J€** Ol

V*£ţ|EMfc CXECpH OXipÎH HOÎJM4H

\\»OţM€Af **AoVÎ5**

Heicfpov \ • • *

'|fjir "T*f*6HCE Altoite

A€Jip6 EÎâLid âl£i|iîîi ACU/ili ,

ᵛ' **g * \e Acre âiTdTf^-;**

IT£ ie TpCEC-yv/.lJlS ^"l'**Î€ Epe**

•EgTŞ3ofAiK?MâS" CKjSHOk C(|i

RTÎAI • &*eYAHCTk K ^'Md î|

IJIQH * oirKAe **S**^oe ***^ohiuofm***

XcifMU€3€XA3t **IlOOTpX** If **JCC** >^

D îîfvMlSK ,/!,TC4**ACfMt ftE$ţ£/'**

\p Td*IT€*&L'AEH&€ EDTejiîqlt^'

i€.pofMeM- TATkAClfH 'lUH^ţ^-

ip^.p^ '^iţţ**ie** A**X**>M|Ed-^ᵉ

5

ttfnitir>a «ir»//«<»/».<; < i ∴ "

A£ uir.ăd^K .Eo7Ciifîᵀ**L** ::.r,/c."

ᵛ**iX Ed(j>H *iKiiS** ii:^::ci;i;,;iKp,:7,':,

nspfu* Edcțm * .• - **<**

C t

£ ti. -> .• -:i *

^VAH^-ni^^îs* &*Ş A • Ac:r

p | • **iLito**$Nr**££7** Ţ;^:C-/.^ **âHAZ •**

.. ^ c

AOtâlloifAZ ACli^iiC^Si i£ XC' •

vVlfFft^Klîft AClfK: nHl^**S. liilî EM**

roOAosH • tUHxasr.Ycc U:-H t

o€- A * A* A⁶?**¹™ EOÎI S-TWȚV-

iîiHl/țJpi IDfKf AOlfn^ IHHAir
LUfi Sl4jaCIO|!i-*lilîl A^A-f

ițH A€4%T^H0|> * AlCOTâ 10T€ OH j

kjGA rimtjMîi^î mim* * **W**

s**&su** ECH'K % « f *mmi ud*